

KARLSTADS KOMMUN**MILJÖFÖRVALTNINGEN****Delegeringsbeslut**, 2016-08-31

D-2016-872 enligt punkt 4.3.2

Jan Andersson, 054-540 46 63

jan.andersson@karlstad.se

Konstruktören Handels- och Fastighets AB

Box 5054

650 05 Karlstad

Föreläggande enligt miljöbalken med anledning av anmälan om schakt i förorenat område, Norrstrand 1:1, Karlstad

Dnr MN-2016-1589 Dpl 531,2

Miljönämndens beslut

Konstruktören Handels- Fastighets AB (org.nr 556100-5900) föreläggs att vidta följande åtgärder inom fastigheten Norrstrand 1:1, Karlstad:

1. Verksamheten ska bedrivas och slutrapporteras i överensstämmelse med vad bolaget angivit i anmälan daterad den 11 maj rev. 7 juli 2016 med tillhörande komplettering daterad den 25 augusti 2016 om inte annat framgår nedan.
2. Massor som pga sitt föroreningsinnehåll inte kan återanvändas ska transporteras till godkänd mottagare så snart som möjligt efter uppschaktning. Om sådana massor behöver lagras vid sidan om schakten i avvaktan på bortforsling och/eller provtagning ska de placeras på tätt underlag och täckas med presenningar.

Tillämpliga bestämmelser

Beslutet har fattats med stöd av 26 kap 9 och 2 kap 3 och 7 § miljöbalken (1998:808).

Bakgrund

Konstruktören Handels- och Fastighets AB inkom den 12 juli 2016 med en anmälan om schakt i förorenat område inom fastigheten Norrstrand 1:1. Anmälan är daterad 11 maj rev. 7 juli 2016. Bakgrunden till anmälan är att kommunen planerar för uppförande av ett flerbostadshus med garage i källarplan under del av byggnaden, samt affärslokaler i markplan. I samband med exploateringen finns risk att förorenade massor påträffas. Sammanfattningsvis framgår följande:

Tidigare undersökningar

Föreningssituationen på fastigheten har kartlagts genom två miljötekniska undersökningar utförda av Sweco (2013) och Grontmij (2015).

Undersökningen från 2013 uppvisade förhöjda metallhalter i ytliga jordlager, över nivå för mindre än ringa risk (MRR), samt PAH-M, PAH-H och aromater C10-C16 i halter över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM). I en av provpunkterna (SW1304) påträffades förhöjda halter aromater C8-C10 i grundvattnet, 699 µg/l (i nivå ”risk för ånga”).

I den senare undersökningen påträffades metallhalter och PAH-H i ytliga jordlager över MRR, samt en PAH-förening i jord (punkt 14G11) med halter över riktvärdet för KM för PAH-M och PAH-H ned till 3 meter under markytan. Grundvattenprovtagning utfördes i 3 punkter och PAH detekterades i samtliga punkter men inga halter låg över gällande riktvärden (SPI, 2011).

Åtgärds mål

Som mätbara åtgärds mål anges platsspecifika riktvärden som tagits fram i riskbedömningen för den närliggande fastigheten Svarvaren 14. Dessa har bedömts kunna användas även för denna markanvändning, vilket har beskrivits närmare i bilaga 1 till anmälan PM – Fråga om riskbedömning och platsspecifika riktvärden för exploatering vid del av fastigheten Norrstrand 1:1, Karlstads kommun. Åtgärds mål har angivits för nivåerna 0-2 m samt > 2 m under markytan och omfattar metaller, alifatiska och aromatiska kolväten, BTEX samt PAH:er.

För utsläpp av eventuellt länsvatten föreslås åtgärds mål för bens(a)pyren (0,05 µg/l), oljeindex (1 mg/l) och suspenderat material (50 mg/l).

Beskrivning av planerat arbete

Av anmälan framgår att planerat schaktdjup uppgår till ca 2,2 m under markytan. Detta gäller för garaget. Inom fastigheten ligger uppmätta halter av samtliga ämnen under de mätbara åtgärds målen. Det anges att inget direkt saneringsbehov föreligger. Kvarlämnade massor kommer inte att medföra någon oacceptabel risk för människor eller miljön.

En redogörelse har lämnats över hanteringen av de överskottsmassor som kommer att uppstå i samband med grundläggningen. Bland annat anges om massor med halter över MRR önskas återanvändas ska anmälan lämnas till miljöförvaltning. I annat fall kommer överskottsmassor med halter över MRR lämnas till godkänd anläggning för mellanlagring, behandling och/eller slutligt omhändertagande.

Vattenhantering

I anmälan anges att det vid planerat schaktdjup inte bedöms föreligga något direkt behov av vattenhantering. En handlingsplan har dock redovisats om behov av läns hållning blir aktuellt vilket bl.a. beskriver provtagningar, rening och omhändertagande av uppkommet avfall.

Miljökontroll och slutrapportering

I övrigt har en beskrivning lämnats av den miljökontroll som kommer att utföras i samband med de planerade arbetena, samt uppgifter för slutrapportering till tillsynsmyndigheten senast 5 veckor efter vidtagna åtgärder.

Kompletterande uppgifter

Teknik- och fastighetsförvaltningen, Karlstads kommun, har den 25 augusti 2016 lämnat följande mindre ändring eller komplettering till anmälan:

”Det står i anmälan under överskottsmassor hur avgränsning av PAH i djupare jordlager, samt metaller och PAH i djupare jordlager ska avgränsas. Där anges provtagning var 10:e meter. Vi bedömer att detta avstånd blir för långt på en så liten fastighet. Avgränsningen kommer inte ske genom att schaktväggen flyttas 10 m i taget, utan den kommer ske i nödvändig omfattning för att kunna särskilja massorna från övriga. Hur tätt provtagningen kommer ske värderas på plats utifrån intryck”.

Skäl för beslutet

I ärendet har redogjort för möjligheten att använda de mätbara åtgärds mål som togs fram för den intilliggande fastigheten Svarvaren 14 även i detta fall. Miljöförvaltningen har efter granskning inget att erinra mot detta då den planerade markanvändningen samt förhållandena i övrigt inom Norrstrand 1:1 i huvudsak är likartad som vid Svarvaren 14.

Utifrån den beskrivna föroreningsituationen samt redovisade åtgärds mål föreligger inget direkt saneringsbehov. Upptagna åtgärder handlar i första hand om de överskottsmassor som behöver fraktas bort från området för hantering någon annanstans för eventuell återanvändning eller till godkänd mottagare. Detta innebär att det inte föreligger någon formell anmälningsplikt enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd då det inte är fråga om någon avhjälpandeåtgärd. Även om formell anmälningsplikt inte föreligger i detta fall omfattas ändå verksamheten av miljöbalkens bestämmelser, bl.a. hänsynsreglerna i 2 kap, samt till balken hörande författningar. Lämnade uppgifter i anmälan bedöms därför utifrån gällande bestämmelser på området.

De förfaranden som tagits upp beträffande hantering av överskottsmassor i detta sammanhang (avsnitt 6.1.2) bedöms i huvudsak vara godtagbara.

I anmälan har uppmärksammats att återanvändning av massor på annan plats ska anmälas till miljöförvaltningen. Detta förutsätter att föroreningsrisken kan bedömas som ringa. Både massornas egenskaper (såsom föroreningsinnehåll, lakbarhet m.m.) och platsens känslighet är avgörande för föroreningsrisken och vilken prövningsnivå som gäller. Generellt gäller även att det ska finnas ett anläggningsändamål för återanvändningen – ett syfte.

Ytterligare information om detta och vad en anmälan ska innehålla se i bifogad ”Information om schaktmassor från Miljösamverksam Värmland”. Om föroreningsrisken kan bedömas som mer än ringa är eventuell återanvändning istället tillståndspliktig. Tillstånd söks i så fall hos Länsstyrelsen i Örebro län. Om det inte finns någon föroreningsrisk kan användningen ändå behöva anmälas för samråd om naturmiljön riskerar att ändras väsentligt.

Sammantaget gör miljöförvaltningen bedömningen att åtgärderna kan genomföras enligt lämnade uppgifter i anmälan med tillhörande kompletteringar. Dock anser miljöförvaltningen att det utöver de åtaganden som gjorts i anmälan finns skäl att även förelägga om följande åtgärder:

Borttransport och lagring av förorenande jordmassor

I syfte att förhindra spridning av föroreningar är det väsentligt att massor som pga sitt föroreningsinnehåll (exempelvis massor med avvikande färg och lukt) inte kan återanvändas transporterats bort till godkänd mottagare så snart de har grävts upp. Tillfällig lagring vid sidan om schakten i avvaktan på bortforsling och/eller provtagningar kan dock ske under förutsättning att massorna placeras på tätt underlag och täcks med presenningar.

Upplysningar

Om det upptäcks en förorening i samband med schaktarbetena ska ni genast underrätta miljöförvaltningen om detta enligt 10 kap 11 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om området tidigare ansetts förorenat.

För miljöförvaltningens handläggning av ärendet samt tillsyn tas en tillsynsavgift ut som för närvarande uppgår till 964 kr per timme nedlagd tid. Avgiften debiteras enligt separat beslut som utsändes senare.

Jan Andersson
Miljöskyddsinspektör

Bilagor

Hur man överklagar
Information om schaktmassor från Miljösamverkan Värmland

Kopia:

Jenny Karlsson, Teknik- och fastighetsförvaltningen, Karlstads kommun
Ossman Sharif, Stadsbyggnadsförvaltningen, Karlstads kommun